

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelsesskrift

til

Afgangs- og Aarsexamen

i

Kongsbergs Middelskole

1879.

1. Fortegnelse over Skolebibliothekets Tilvæxt siden 1877.
2. Skolefterretninger.

Kongsberg.

Trykt hos J. Chr. Gundersen i Christiania.

1879.

Indbydelsesskrift

til

Afgangs- og Aarsexamen

i

Kongsbergs Middelskole

1879.

1. Fortegnelse over Skolebibliothekets Tilvæxt siden 1877.
 2. Skoleefterretninger.
-

Kongsberg.

Trykt hos J. Chr. Gundersen i Christiania.

1879.

Skolebibliothekets Tilvæxt siden 1877.

A. Græsk og romersk Filologi (Forfattere, Kommentærer, Oversættelser, Lexika, Grammatik, Literaturhistorie, Antikviteter).

Bang, J. P. De auctore Iphigeniæ aulidensis disputatio.

Holmen, P. De augmenti apud Homerum Herodotumque usu.

Petersen, Dr. F. C. Haandbog i den græske Literaturhistorie.

Tregder, Dr. P. H. Kort Udsigt over den græske Kunsts Historie. Til Skolebrug.

Madvig, Dr. J. N. Blik paa Oldtidens Statsforfatninger med Hensyn til Udviklingen af Monarkiet og en omfattende Statsorganisme. Indbydelsesskrift.

B. Historie (Nordens Historie og Oldkyndighed. — Almindelig Historie).

Atterbom, P. D. A. Minnes-ord öfver Carl XIV Johan.

Daae, L. L. En Episode af den nordiske Syvaarskrig.

Dronning Josefine.

Holberg, L. Dannemarks Riges Historie I—III.

Klee, Fr. Om Nordens ældste Beboere og deres efterladte Minder.

Maurer, K. Udsigt over de nordgermanniske Retskilders Historie. Første Halvdel.

Nielsen, O. Bidrag til Oplysning om Sysselinddelingen i Danmark.

Scheel, Dr. A. W. Stamtavle over en Familie Scheel med Tillæg.

Slesvig, Kampen for. Særskilt Aftryk af „Folkevennen“.
Storm, Dr. G. Samlede Skrifter af Peder Clausen Friis. H. 1.
— — Sigurd Ranessøns Proces, udg. efter Haandskrifter.

Scriptores rerum danicarum medii ævi collegit et adornavit
J. Langebek. Nunc denique locupletissimis adjectis indicibus opus absolvendum curaverunt legati Hjelmstjerne-Roseneroniani curatores. Tomus IX.

Foreningen til norske Fortidsmindesmærkers Bevaring.
Aarsberetning for 1876 med Tillægshfte: Norske Bygninger fra Fortiden i Tegninger og med Text. Aattende Hefte.

Historisk Tidsskrift, udgivet af den norske historiske Forening. Anden Række I, 1—3 og II. 1.

Huitfelt, H. J. Biskop Eysteins Jordebog, udg. efter offentlig Foranstaltning. Bind III.

Ledetraad til nordisk Oldkyndighed. Af det kgl. nordiske Oldskriftselskab.

Montelius, O. Sveriges Forntid. Atlas.

Nicolaysen, N. Bergens Borgerbog. 1550—1751. Udg. efter offentlig Foranstaltning.

Norske Rigsregistranten. VI, 2 og VII, 1.

Becker, K. J. Verdenshistorie. Syvende Udgave. Oversat af J. Riise. 1—14 Del i 10 Bind.

Cesare Cantu. Verdenshistorie i forkortet Bearbejdelse af E. Holm og Ph. Weilbach. H. 50—57.

Duruy, V. Histoire de France. I og II.

Keightley, Th. The history of England. I og II.

Figurier, L. Vies des savants illustres. I et II (del'antiquité).

C. Nordisk, ældre og nyere, Literatur og Sprogforskning. —
Aesthetik.

Oscar Fredrik. Samlede skrifter. II.

Blom, H. Ø. Upartisk Betragtning af vor Literatur.

Werlauf, E. C. Historiske Antegnelser til Ludvig Holbergs
atten første Lystspil.

Rovsing, K. Retskrivnings-Spørgsmaalet i dets Betydning
for Literaturen og Folket.

D. Theologi. — Filosofi.

Codex anreus s. Qvatuor evangelia ante Hieronymum la-
tine translata. Ed. Joannes Belsheim

Forchhammer, Dr. J. Om Gjenforeningen af Protestanter
og Katholiker.

Martensen, H. Den christelige Ethik. I. (Den almindelige
Del) II. og III. (Den specielle).

Nielsen, R. S. Kierkegaards „Johannes Climaeus“ og H.
Martensens „Christelige Dogmatik“. En undersøgende
Anmeldelse.

Skaar, J. Norsk Salmehistorie. H. 1—4.

Heilagre manna sögur. Efter gamle Haandskrifter udg. af
Dr. D. R. Unger. Med Brandanus Saga. Fragment.
Særskilt Aftryk.

Bring, G. Immanuel Kant såsom metafysiker och religions-
filosof. Akademisk Afhandling. I. og II.

E. Padagogik. Universitets- og Skolevæsen.

Festskrift til det kgl. Universitet i Upsala ved dets Jubi-
læum i September 1877 fra det kgl. Universitet i Chri-
stiania.

Norske Universitets- og Skoleannaler. Tredie Række. XIV,
4 og XV, 1 og 2.
Tidsskrift, nordisk for Filologi. Ny Række. III, 1—4.

Ecole industrielle et littéraire de Verviers. Reglement.
Instruction publique. Recueil contenant les statuts de la
caisse centrale de prévoyance des instituteurs et profes-
seurs urbanes, approuvés par arrêté royal (en Belgique).
Rapports triennials sur l'état de l'enseignement moyen en
Belgique, présentés aux chambres législatives par M. M.
les ministres de l'intérieur. Première, deuxième, troisi-
ème et quatrième période triennale 1852—63.

Kristiania Handelsgymnasiums Aarsberetning for Skoleaarene
1876—1878.

F. Matematik og Naturvidenskab.

- Arkiv for Matematik og Naturvidenskab. Udg. af Sophus
Lie, Worm-Müller og G. O. Sars II, 1—4, III, 1—3.
Berggren, A. F. Om Elektrolyters elektriska ledningsför-
måga. Akad. Afh.
Berglund, E. Om imidosulfonsyran. Akad. Afh.
Guldberg, C. M. et H. Mohn. Sur les mouvements de
l'atmosphère. Universitetspr. for 1876.
Hugo, L. Essai sur la cinématique céleste. Astronomie
géométrique ou brèves considérations sur la nouvelle
théorie des ovhélites.
Jürgensen, Chr. Om Matematiken som Middel for den
almindelige Dannelse.
Krohg, G. Lærebog i praktisk Regning efter det nye
Mynt-, Maal- og Vægt-System. Tredie Oplag med
Facitbog.
Leche, W. Studier öfver mjölkdentitionen och tändernas
homologier hos chiroptera. Akad. Afh.

Lindgren, Hj. O. Studier öfver däggdjursägget. Akad. Afh.

Lyell, Ch. The antiquity of man. Fourth edition.

Møller, M. Principerna för normal klangpräg och klangförvandtskap. Akad. Afh.

Nyt Magazin for Naturvidenskaberne. XXIII og XXIV, 1—3.

Sars, G. O. Bidrag til Kundskaben om Norges arktiske Fanna. I. Mollusca regionis arcticæ Norvegiæ. Universitetspr.

Schøyen, W. M. De i Husene skadelige Insekter og Midder. Udg. af Selskabet for Folkeoplysningens Fremme.

G. Skrifter af blandet Indhold.

Burkhardt, J. G. E. Geschichte der deutschen Literatur. Für Schulen u. zum Selbstunterricht.

Berger, L. P. Framställning af det franska medeltids dramats utvecklingsgång från äldsta tider til år 1402. Akad. afhandl.

Revue des deux mondes for 1877 og 1878. (Sidste Aargang ikke compl., Tom. XXX, 1 ikke modtaget).

Schmitz, B. Französische Grammatik. Dritte Auflage.

Wulff, F. A. L'emploi de l'infinifitif daus les plus anciens textes français. These, soumise à la discussion publ.

Løkke, J. Engelske Forfattere i Udvalg.

— Engelsk Læsebog for Mellemlklasserne.

Forhandlinger i Videnskabs-Selskabet i Christiania i Aarene 1876 og 1877.

Fortegnelse over den Tilvæxt, som Universitets-Bibliotheket har erholdt i Aarene 1871—75 og 1876.

Prøveforelæsninger ved Konkurrencen om en Professor-

post i Lovkyndighed af Ebbe Hertsberg, I. Gamborg
og A. N. Kjær. H. 1—6.

International exhibition. 1876. Philadelphia. Portugal.
Catalogues: Agriculture. Colonies.

Norwegian special catalogue for the international exhi-
bition at Philadelphia 1876.

The argentine republic. For the central argentine com-
mission on the exhibition at Philadelphia. 1876.

La Norvège. Catalogne spécial pour l'exposition univer-
selle de Paris. 1878.

Norges officielle Statistik. A. No. 1.

Beretninger om Skolevæsenets Tilstand.
1875 og 1876.

— — — No. 2.

Fattigstatistik 1874 og 1875.

Norsk Lovtidende. Udg efter offentlig Foranstaltning.
1877 og 1878. 1ste og 2den Afd.

Buskeruds Amtsformandskabsforhandlinger. 1877 og 1878.

Beretning om det kongl. Selskab for Norges Vel for
Aaret 1875.

Dietrichson, L. Den norske Træskjærerkunst.

Dzierzon, Dr. Om Biavl. Et Foredrag.

Hofman (Bang), N. E. Bondens Abildgaard.

Vogt, L. J. Frihandelens Fremgang og Seier i Storbri-
tanien og Irland.

Andersen, J. C. Om vägen för människokroppens infek-
tion ved abdominaltyphus. Akademisk Afhandling.

Skoleefterretninger.

1877—1879.

Middelskolens Afgangsexamen.

I Skoleaaret 1876—1877 havde Klasse VI paa Latinlinien 1 Discipel, som var under Klassens Normalalder og efter Forældrenes Bestemmelse ikke fremstillede sig til Skolens Afgangsexamen i 1877. Klassens øvrige 4 Disciple, alle paa Engelsklinien, underkastede sig denne Examen; desuden 3 Privatister, hvoraf 1 paa Latinlinien. Ved den skriftlige Prøve tilbagevistes 1 af Skolens Disciple. De øvrige 6 bestode Examen.

Til samme Examen i 1878 fremstillede sig 6 af Skolens Disciple, 3 tilhørende Latinlinien og 3 Engelsklinien; desuden 2 Privatister, begge i Engelskliniens Fag. Samtlige dette Aars Examinander bestode den skriftlige Prøve, hvorimod 1 af Skolens Disciple trak sig tilbage uden at fuldende den mundtlige Examen.

Udfaldet af Examen sees forøvrigt af følgende Tabeller:

	Modersmaal, skriftlig.	Modersmaal, mundtlig.	Latin, skriftlig.	Latin, mundtlig.	Engelsk, skriftlig.	Engelsk, mundtlig.	Tydsks, skriftlig.	Tydsks, mundtlig.	Regning, skriftlig og Konstruktionstegnning.	Regning og Geometri.	Religion.	Historie.	Geografi.	Fransk.	Naturkundskab.	Naturalære.	Naturhistorie.	Skrivning.	Tegning.	Flid.	Sædeligt Forhold.	Hovedkarakter.
For 1877.																						
Christian Grette ..	3.5	2	„	„	2.5	1	2.5	2.5	1	1	1.5	1.5	1.5	„	3	„	„	1	2	1	2	Meget godt 1.89.
Peter Frog	2.5	2.5	„	„	2.5	2	2.5	1.5	2.5	2	1.5	2.5	1.5	„	2	„	„	2	2	1	2	Meget godt 2.11.
Axel Hansen	4	2.5	„	„	3	2.5	3	2	4	2	3	5	3.5	2	„	2	2.5	2	1.5	2 ÷ 2		Godt 2.78.
Privatister:																						
Amund Bach	2	2	4.5	4	„	„	2.5	2	2.5	1.5	1	6	2.5	2.5	2	„	„	1	1.5	„	„	Godt 2.57.
Aasna Ruud	2.5	1.5	„	„	2	1.5	2	1	3	2	2	2	2	„	3	„	„	2.5	2	„	„	Meget godt 2.07.
Sofie Graff	3	2	„	„	2.5	2	3.5	1.5	3.5	2.5	2	1.5	2	„	2	„	„	2	2	„	„	Meget godt 2.29.

Ved Kontinuationsexamen i Historie den 14de Januar 1878 erholdt Privatisten Amund Bach Karakteren: 2.5.

	Modersmaal, skriftlig.	Modersmaal, mundtlig.	Latin, skriftlig.	Latin, mundtlig.	Engelsk, skriftlig.	Engelsk, mundtlig.	Tydsck, skriftlig.	Tydsck, mundtlig.	Regning, skriftlig og Kon- struktionstegning.	Regning og Geometri.	Religion.	Historie.	Geografi.	Fransk.	Naturkundskab.	Naturlære.	Naturhistorie.	Skrivning.	Tegning.	Flid.	Sædeligt Forhold.	Hovedkarakter.
For 1878.																						
August S. Eggers.	3	2	3	1.5	„	„	1.5	1.5	1	1	2	2	1.5	2	2	„	„	2	1.5	1	2	Meget godt 1.86.
John Thorkelsen .	2.5	1.5	3.5	1.5	„	„	2	1	1	1.5	1.5	1.5	1	2	2	„	„	2.5	3.5	1	2	Meget godt 1.79.
Paul Holmsen . . .	3	2	3.5	1.5	„	„	2	1	4	1.5	1	1	2	2	1.5	„	„	3.5	2.5	2	2	Meget godt 2.11.
Eberhard Eriksen.	3	3	„	„	3	2	3.5	2	3.5	2	1.5	3	2.5	„	3	„	„	2	1.5	2+	2	Godt 2.54.
Christian Hansen .	4	2.5	„	„	3.5	3.5	4	3	3	3	3	2.5	3	3	3.5	„	„	3	1.5	2+	2	Godt 3.07.
Privatister:																						
Margrethe Eggers	3	2.5	„	„	2.5	1.5	3	2	1	1.5	2	1	2	„	1.5	„	„	2	3	„	„	Meget godt 2.04.
Margrethe Holmsen	2	2	„	„	2.5	1.5	3.5	2	3.5	2.5	1.5	2.5	2	„	2	„	„	2.5	3	„	„	Meget godt 2.36.

Ved Afgangsexamen i 1877 blev der af Kirke-Departementet givet følgende skriftlige Opgaver:

Norsk Stil.

Giv en Skildring af et norsk Vasdrag. Fortæl om Vasdragenes Nytte og Betydning for Samfærdsel og Bedrift.

Tydsck Stil.

Hvo af Eder har ikke hørt tale om Fredrik den anden, Preussens store Konge? I vide Alle, at han var meget elsket af sine Soldater; han vidste ogsaa altid, med hvilke Ord han bedst kunde gjøre Indtryk paa dem, saavel i Spøg som i Alvor.

Beleiringen af Breslau begyndte han den sextende December 1757. Sit Hovedkvarter havde han i et Bondehus i Nærheden af de netop aabnede Løbegrave. Paa Grund af denne Vinters strenge Kulde reve Tropperne, som lede Mangel paa Brænde, tilsidst Lader, Stalde og Huse ned for at skaffe sig Brændemateriale. Men da Dragonerne endog angrebe Træverket i Hovedkvarteret uden at høre paa den vagthavende Officers indtrængende Forestillinger, saa denne sig nødsaget til at bruge Magt, lod Vagten træde ud og raabte: „Paa Enhver, som bare bryder løs det mindste Bord, lader jeg give Ild!“ Soldaterne lo, thi de holdt ikke dette for Alvor. Kongen, som var bleven opmærksom paa den derved opstaaede Larm, lod sig give Beretning af Officieren. „Dette er ikke den rette Vei“, sagde han til ham. „Vent Han kun, jeg skal snart gjøre Ende paa Uvæsenet.“ Dermed traadte han ud for Døren. „Hør engang Dragoner,“ udbrød han, „naar I blive saaledes ved, saa falder Sneen ned i Sengen til mig; det kunne I dog ikke ville?“ Nu blev Kongens Kvarter forskaanet.

Latinsk Stil.

Da Carthaginienserne erfarede, hvad der foregik paa Sicilien, troede de, at der nu var givet dem Leilighed til at bemægtige sig hele Øen, og satte med en stor Troppstyrke over til den. Paa samme Tid førte Pyrrhus Krig med Romerne;

da Siculerne anraabte¹⁾ ham om, at han skulde bringe dem Hjælp mod Carthaginienserne, satte han med sin Hær over Strædet og kom til Syracus²⁾. Efterat han her havde under-
tvunget mange Stater, blev han valgt til Siciliens Konge. Glad over denne lykkelige Fremgang³⁾ bestemmer han Siciliens Throne⁴⁾ for sin Søn Helenus, som, da han var en Dattersøn af Kong Agathokles, syntes at modtage den ligesom ved Arv; men Italien bestemmer han for Alexander. Derpaa leverede⁵⁾ han mange heldige Slag mod Carthaginienserne. Nogen Tid efter kom der Gesandter til ham fra de italiske⁶⁾ Forbunds-
fæller, som sagde, at de ikke kunde modstaa Romerne; dersom han ikke kom dem til Hjælp, vilde de overgive sig. Ængstet ved dette Budskab var han længe uvis, om han skulde fort-
sætte⁷⁾ at føre Krigen paa Sicilien, eller vende tilbage til Italien.

Engelsk Stil.

Skolekammeraterne.

I Westminster-Skolen var der et Forhæng, som brugtes til at skille den øverste Klasse fra den nederste. Af Vanvare kom en af Gutterne til at sønderrive dette Forhæng. Gutten, som var af et frygtsomt Gemyt, skalv ved Tanken om den Straf, som han havde ivente. Da tilbød en af hans Venner sig at tage Skylden paa sig, og han holdt Ord. — Gutterne bleve Mænd; Borgerkrigen udbrød, og den ene af dem — han, som havde sønderrevet Forhænget — sluttede sig til Parla-
mentet, den anden forblev Kongen tro. Den første studerede Lovkyndighed og blev Dommer under Cromwell; den anden, som havde fulgt Royalisternes Fane, blev fangen og stillet for Retten som Oprører. Dødsdommen skulde netop fældes, da Dommeren, hvis Opmærksomhed var vakt ved at høre den Anklagedes Navn, spurgte ham, om han ikke havde været Elev af Westminster-Skolen. Svaret overbeviste strax Dommeren om, at det var hans gamle, ædelmodige Ven. Uden at sige et

¹⁾ implorare.

²⁾ Syracusæ, arum.

³⁾ successus.

⁴⁾ regnum.

⁵⁾ udtrykkes ved facere.

⁶⁾ Italicus.

⁷⁾ perseverare.

eneste Ord ilede han til London, hvor han anvendte hele sin Indfyldelse hos Cromwell for at frelse sin Ven, hvilket ogsaa lykkedes ham.

Regning og Konstruktionstegning.

1.

Konstruer et ligesidet Triangel paa Diagonalen i et Kvadrat, naar Kvadratets Side er 2_{cm}, samt en regulær Sexkant, hvis Side er 4_{cm}. Beregn Trianglets og Sexkantens Fladeindhold med 3 Decimaler.

2.

At beregne Fladeindholdet af et Kvadrat, der er Mellemproportionalledet mellem det ligesidede Triangel og den regulære Sexkant i Opgave No. 1. Konstruer Siden i dette Kvadrat.

3.

En Person, som daglig brugte Kr. 2,50, beregnede, at han i Løbet af et Aar vilde komme i en Gjæld af Kr. 119. Han indskrænkede da sine Udgifter og fandt efter et Aars Forløb, at han havde et Overskud af Kr. 100. Hvor stor var hans daglige Udgift? (Aaret regnes til 365 Dage.)

4.

En Vexel paa Kr. 500 sælges for Kr. 493,75, naar Diskon-
toen er 6 pCt. p. a. Hvor lang Tid efter Salget forfalder
Vexelen til Betaling?

5.

Med en Nøjagtighed af 2 Decimaler at finde Værdierne af
x, y og z af Ligningerne:

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{y} + z = 1,13$$

$$\frac{1}{x} - \frac{1}{y} = 0,4$$

$$\frac{1}{x} + z^2 = 0,3169$$

I 1878 bleve ligeledes de skriftlige Opgaver Skolen tilstillede fra Kirke-Departementet og vare følgende:

Norsk Stil.

En kort Fremstilling af Columbus's Liv.

Tydsck Stil.

Da Gustav Wasa for at undgaa Christian den Andens Hevn vankede om i det nordlige Sverige, kom han til en Herregaard¹, hos hvis Eier han haabede at finde et sikkert Tilflugtssted. Men denne besluttede at fortjene den høie Pris, som var sat paa hans Hoved. Under et eller andet² Paa-skud steg han til Hest og red hen til den nærmeste danske Officer, hvem han fortalte, at Flygtningen opholdt sig hos ham. Strax blev der sendt tyve danske Soldater med ham for at bemægtige sig den ulykkelige Gustav. Men Adelsmandens Hustru, som gjættede, hvad han havde i Sinde, lod sin egen Tjener ledsage Gustav til Præsten i det nærmeste Sogn. Denne holdt ham de første otte Dage skjult i Kirken og formaaede senere en af Bønderne til at optage ham i sit Hus. Da han heller ikke her var i Sikkerhed, skjulte Bonden ham i en med Halm belæstet Vogn, med hvilken han kjørte til Rättwik. Underveis mødte de nogle Soldater, af hvilke en stak sin Bajonet ind i Halmen. Da der randt Blod ned i Sneen, vilde de uden Tvivl have opdaget ham, hvis Bonden ikke havde givet Hesten et Snit i Benet, forat de kunde tro, at Blodet kom fra Dyret.

Latinsk Stil.

I Grækenland levede to berømte Malere, af hvilke den ene hedte Zeuxis, den anden Parrhasius. Disse anstillede en gang en Væddestrid¹) indbyrdes. Zeuxis havde malet Druer og havde saaledes efterlignet Naturen, at Fuglene fløi hen til Maleriet.²) Da fremstillede Parrhasius sit Maleri, hvorpaa han havde malet et Forhæng³). Zeuxis lod sig

¹ Edelhof. ² irgend ein.

¹) anstille en Væddestrid: *certare*. ²) *tabula*. ³) udtrykkes ved *lintheum*, egentlig et Stykke Lærred.

narre⁴⁾ og troede at det var et virkelig⁵⁾ Forhæng, bag hvilket Maleriet skjultes. Da det nu forekom⁶⁾ ham, at Parrhasius nølede noget længe, bad han ham, at han skulde fjerne Forhænget og vise ham Maleriet. Da først indsaa han sin Feiltagelse og sagde, at han indrømmede Parrhasius Seieren, saasom han selv kun havde skuffet Fuglene, men Parrhasius havde skuffet ham, Kunstneren. Siden malede Zeuxis en Gut, som bar Druer. Da en Fugl fløi hen til Druerne, sagde han vred: „Jeg har malet Druerne bedre end Gutten; thi hvis denne havde været godt malet, vilde Fuglene have været bange⁷⁾ for ham.“

Engelsk Stil.

Fredrik den Store ringede en Dag flere Gange, men der kom ingen. Tilsidst aabnede han Døren til det tilstødende Værelse og fandt sin Page indslumret i en Lænestol. Han gik hen til ham for at vække ham, da han fik se Snippen¹ af en Billet, som stak ud af hans Kjolelomme. Han var nysgjerrig efter at vide, hvad det var, tog Billetten uden at vække Pagen, og læste den. Det var et Brev fra det unge Menneskes Moder, hvori hun takkede ham, fordi han understøttede hende ved at sende hende en Del af sin Gage, og sluttede med at sige, at Gud nok vilde lønne² ham for hans Kjærlighed. Efter at have læst det, gik Kongen sagte tilbage til sit Værelse, tog en Rulle Dukater og lod den tilligemed Brevet glide ned i Pagens Lomme. Derpaa vendte han tilbage og ringede saa stærkt, at Pagen vaagnede. „Du har sovet godt“, sagde Kongen. Pagen vilde til at undskylde sig og stak i sin Forvirring Haanden i Lommen, hvor han til sin store Forbauselse følte Rullen med Dukaterne. Han trak den op, blev bleg, saa paa Kongen, og brast i Graad uden at kunne sige et Ord. „Hvad er i Veien“? spurgte Kongen; „hvad er det, du har der“? — „Ak, Deres Majestæt“, svarede det unge Menneske, idet han

⁴⁾ at lade sig narre: *decipi*. ⁵⁾ *verus*. ⁶⁾ udtrykkes ved Verbet *videri*.

⁷⁾ at være bange: *timere*.

¹ *corner*. ² *bless*.

faldt paa Knæ, „der er nogen, som vil gjøre mig ulykkelig³ jeg ved ikke, hvorledes disse Penge ere komne i min Lomme“. — „Min Ven“, sagde Kongen, „Gud sender os ofte Velsignelser, medens vi sove. Send de Penge til din Moder; hils hende fra mig, og sig hende, at jeg vil sørge baade for hende og dig“.

Regning og Konstruktionstegning.

1.

Der er givet en Cirkel og en ret Linie AB udenfor samme. Konstruer en ret Linie, der med Linien AB danner en Vinkel paa 45° , og af hvilken Cirkelen afskjærer en Korde saa stor som Radien. Forklar Fremgangsmaaden.

2.

Beregn Radius i en Cirkel, hvor en Bue paa 45° er $1,57^{\text{cm}}$ lang; π sættes lig $3,14$. Konstruer denne Cirkel og den deri indskrevne regulære Trekant. Beregn denne Trekants Fladeindhold med 3 Decimaler. Logarithmer maa ikke anvendes.

3.

Find Værdien af x af Ligningen:

$$\frac{5x - 0,4}{0,3} - \frac{1,8 - 8x}{1,2} = \frac{3x - 1,3}{2}.$$

4.

Ved Hjælp af Logarithmer at beregne x af Udtrykket:

$$x = \frac{1}{8} \sqrt[3]{\frac{a^4 - b}{b^2 \sqrt{c}}} \quad \text{naar:} \quad \begin{array}{l} a = 1,7398 \\ b = 0,53765 \\ c = 0,3461 \end{array}$$

5.

En Bygmester har paataget sig at opføre en Bygning i Løbet af 12 Uger; han skal for dette Arbeide have 4800 Kroner, men for hver Dag, han bruger over den fastsatte Tid, skal han betale 40 Kroner.

Han antager 20 Arbeidere, der ved 10 Timers dagligt Arbeide netop kunne fuldføre Bygningen i den fastsatte Tid; deres Dagløn er Kr. 2,50. Efter 5 Ugers Forløb negte 6 af

³ gjøre ulykkelig: to ruin.

Arbejderne at arbejde længere, men de øvrige 14 paatage sig 12 Timers dagligt Arbejde mod en Dagløn af Kr. 3,20.

Hvor lang Tid maatte de 14 Mand arbejde, før Bygningen blev færdig? Hvor stor blev Bygmesterens Fortjeneste?

Ugen regnes lig 6 Arbejdsdage?

I Tegning blev der af Skolen givet følgende Opgaver:

1877.

Frihaandstegning: En forelagt Fortegning, noget forstørret.

Med Passer, Lineal og Maalestok: En Skolepult med Bænk i Opstilling og Profil; $\frac{1}{5}$ af sand Størrelse.

1878.

Frihaandstegning: En forelagt Fortegning.

Med Passer, Lineal og Maalestok: Tæt op til en firkantet, ret afskaaret Pyramide, hvis Grundflades Side danner en Vinkel paa 45° med Vertikalplanet, ligger horizontalt en Cylinder, hvis Axe er parallel med Siden i Pyramidens Grundflade. Til Cylinderen ligger lænet et 6kantet Prisme, hvis Axe er lodret paa Cylinderens. Den øverste Grundflades Underkant ligger perpendikulær over Cylinderens Axe. At tegne i Grundrids og Opstilling.

Efter Rektors Indbydelse fungerede velvilligen som Censorer: i Religion: Pastor Leganger, i Regning og Geometri samt i Naturkundskab: Hyttemester Stalsberg, i 1878 i Tydsk: Cand. mag. Klausen. Forøvrigt have Censorerne været valgte blandt Skolens Lærere.

Af de Skolens Disciple, som i 1877 bestode Middelskolens Afgangsexamen, blev en autaget som Telegrafilærling; de øvrige to gik over i privat Tjeneste.

Af de Disciple, der i 1878 dimitteredes fra Skolens Latinlinie efter bestaaet Afgangsexamen, blev en optaget i Christiania Kathedralskoles Latingymnasium; to have her paa Steedet under privat Veiledning fortsat sin Foberedelse for iaar

at optages i et Latiegymnasium. Af Engelskliniens Disciple har den ene valgt at uddanne sig for Faderens Haandværk; den anden, der allerede i længere Tid havde været af en svagellg Helbred, er siden afgaaet ved Døden.

Ifølge Cirkulære af 25de April 1873 bleve efter endt Censur samtlige Besvarelser af de skriftlige Opgaver indsendte til Kirke-Departementet.

Skolens Forstanderskab

bestaar foruden af Rektor som valgt Formand og Byens Magistrat — af:

Postmester Hanssøn,

gjenvalgt i Formænds og Repræsentanters Møde den 30te December 1875 samt

Oberstltn. Landmark og

Direktør Andresen,

begge gjenvalgte den 22de December 1877.

Skolens Lærere.

I de tvende Skoleaar, disse Meddelelser omfatte, ere flere Lærerskifter indtrufne.

I Begyndelsen af Oktober 1877 blev Adjunkt Saxild befordret til Postmester i Øster-Risør. I sin mangeaarige Virksomhed ved Skolen siden Oktober 1854 havde Adjunkt Saxild i høi Grad vundet Anerkjendelse som en dygtig Lærer med omfattende Kundskaber i sine Fag og med Bestemthed og Klarhed i Foredraget, hvem Skolens Undervisning i de matematiske og naturvidenskabelige Fag med fuld Tryghed havde været anbetroet. I Anledning af hans Fratrædelse fra Skolen samledes Medborgere tilligemed Medlærere og forhenværende Disciple i en festlig Sammenkomst med ham forinden hans Afreise og lagde ham sin Agtelse og Hengivenhed for Dagen.

I det ledige Adjunktembede udnævntes ved kgl. Resol. af 17de Januar 1878 Cand. real. Ole Andreas Udby, der kort før, i December 1877, havde fuldendt den mathematisk-naturvidenskabelige Lærereksamen i Faggrupperne I og II, i Fagene Mathematik og Astronomi samt Fysik og Chemi. Han tiltraadte sin Lærerstilling den 10de Februar, efterat Artilleriltn. M. Lund midlertidig havde besørget Undervisningen.

Ved Udløbet af Skoleaaret 1876—77 maatte Sølvværks-Direktør Hansteen paa Grund af Forretninger, hans egentlige Fag vedkommende, fratræde sin Funktion som Skolens Lærer i Tegning, i hvilket Fag han havde besørget Undervisningen fra Februar 1875. I den Fratrædendes Sted blev med Kirke-Departementets Samtykke midlertidig antaget som Tegnælærer ved Skolen Aspirant ved Kongsbergs Sølvværk E. Knudsen, og da denue ved Skoleaarets Slutning fratraadte sin Lærerstilling, da det var usikkert, hvorvidt hans Ophold her paa Stedet vilde blive af længere Varighed, blev Kontrol-Aspirant ved Kongsbergs Vaabenfabrik, Artilleriltn. M. Lund af Kirke-Departementet antaget som Skolens Lærer i Tegning.

Ved det nye Skoleaars Begyndelse i August 1878 havde Rektor at bekendtgjøre for Skolens Disciple, at deres gamle Lærer, Cand. philos. Prahm den 21de Juli under et Ferieophold i Kragerø var afgaaet ved Døden. Rektor mindede om ham med nogle Ord, hvoraf her anføres:

Jonas Nikolai Prahm var født den 25de Oktober 1816 paa Kongsberg, hvor hans Fader dengang var Myntmester. Han optoges i Kongsbergs Middelsskole ved dennes Oprettelse i 1824 og var en af de flinkere og mere lovende af det første Kuld af denne Skoles Disciple. Han udgik af Skolen i 1833, blev Student i 1834 og absolverede Aaret efter Andenexamen. Men videre bragte han det ikke paa den akademiske Bane. I tidlige Aar fader- og moderløs og snart uden Understøttelse maatte han allerede strax efter Andenexamen forlade Universitetet og virkede i flere Aar som Huslærer og Privatlærer.

Maaske ikke uden Begavelse i kunstnerisk Retning droges han ogsaa ved derhen hørende Sysler bort fra sine Studier og opholdt sig med et saadant Maal for Øie i nogle Aar i Kjøbenhavn. I 1855 blev han ansat her ved Skolen i en mindre Timelærerpost. Han opnaaede i Engelsk, som den hele Tid var hans Hovedfag, ved udbredt Læsning en ikke ringe Grad af Fortrolighed med dette Sprogs rige Ordforraad og kunde med Sikkerhed veilede sine Disciple ogsaa i dets Anvendelse, navnlig i de skriftlige Arbeider. Som Lærer var han især i de senere Aar noget svag og eftergivende ligeoverfor sine Disciple, men tillige afholdt af dem. Han var ivrig Turist og havde paa sine Fodture i Ferierne gennemvandet en stor Del af vort Land. Han var kjendt af Mange, og her paa Stedet, som overalt, hvor han færdedes, havde han mange Venner, der agtede og holdt af ham for hans venlige Væsen, den Sky, han havde for al ukjærlig Omtale af Andre, og den Værdighed, hvormed han i sin enlige Stilling bar sine tarvelige Kaar.

Den efter den Afdøde ledige Timelærerpost i 16 Timer ugentlig, var der ingensomhelst Udsigt til paa ny at faa besat paa samme Vilkaar. En midlertidig Klasselærerpost med aarlig Løn af 1,700 Kroner blev af Overbestyrelsen kundgjort ledig; men der meldte sig kun en Ansøger, der ikke tilbød den fornødne Garanti for Dygtighed og Fagkundskaader. Posten blev derfor paa ny kundgjort ledig og da tillige med Tilsagn om, at der for næste Storthing vilde blive fremsat Forslag om Lærerpostens Overgang til et Adjunktembede, samt at Læren, hvis dette Forslag bifaldtes, vilde kunne gjøre sig Haab om at udnævnes til Adjunkt.

Af de Ansøgere, som nu meldte sig, blev Cand. mag. Otto Ferdinand Bøhmer af Kirke-Departementet under 7de November f. A. antaget som Klasselærer ved Skolen. Han var paa den Tid just optaget af Arbeide med at afslutte sin Embedsexamen i Faggruppen IV, Engelsk og Fransk, hvorfor

han først efter Juleferierne i Januar tiltraadte sin Lærerpost Foruden i disse levende Sprog har han underkastet sig Embedsexamen i Faggruppen I, Latin og Græsk.

I Tiden fra Begyndelsen af Skoleaaret indtil Udgangen af December havde Frøken Ragna Torkildsen med Kirke-Departementets Samtykke fungeret som midlertidig antagen Vikar i den ledige Klasselærerpost.

Ifølge det givne Tilsagn er i Statsbudget-Propositionen, vedkommende de offentlige Skoler for den høiere Almendannelse Forslag fremsat for indeværende Aars Storthing om Klasselærerpostens Overgang til et Adjunktembede.

Discipelantallet.

Foruden de 3 af Skolens Disciple i Slutningen af Skoleaaret 1876—77, der — som ovenfor berettet — udgik med bestaaet Afgangsexamen, var 1 Discipel af Kl. III allerede forinden den offentlige Afgangsexamen udmeldt af Skolen paa Grund af Forældrenes Bortflyttelse fra Stedet. Desuden blev 1 Discipel (af Kl. IV paa Latinlinien), der efter Aarsexamen ikke var bleven opflyttet i høiere Klasse, af Forældrene udmeldt af Skolen.

Ved Begyndelsen af Skoleaaret 1877—78 havde Skolen saaledes

af ældre Disciple fra foregaaende Skoleaar	35
af nye Disciple optoges	9

tilsammen 44

I Januar 1878 optoges endvidere 2

Derimod blev ved Udgangen af Marts s. A. af Klasse V paa Engelsklinien udmeldt 1 Discipel i Anledning af Konfirmationen. Skoleaaret endte med et Antal af 45 Disciple.

Af disse udgik efter bestaaet Afgangsexamen 1878 de ovenfor nævnte 5 Disciple

samt af Kl. IV paa Latinlinien paa Grund af Familiens Fraflyttelse fra Stedet 1 —

Af ældre Disciple var der saaledes tilbage . . . 39
 hvortil efter Optagelsesprøven i August kom
 som nye Disciple 12

Skolen begyndte saaledes Skoleaaret 1878—79 med 51 Disciple.
 I Oktober optoges desuden 1 Discipel.

Disse 52 ere ved Skoleaarets Slutning fremdeles Skolens
 Disciple, da ingen Disciple ere udmeldte i sidste Skoleaar.

Disciplenes Fordeling i Klasserne i hvert af de to sidste
 Skoleaar sees af følgende Tabel:

	Skoleaaret 1877—78.					Skoleaaret 1878—79.				
	3die Kv. 1877.	4de Kv. 1877.	1ste Kv. 1878.	2det Kv. 1878.	3die Kv. 1878.	4de Kv. 1878.	1ste Kv. 1879.	2det Kv. 1879.	3die Kv. 1879.	4de Kv. 1879.
Klasse VI L.	3	3	3	3	3	"	"	"	"	"
— — E.	3	3	3	3	4	4	4	4	4	4
— — V L.	1	"	"	"	3	3	3	3	3	3
— — E.	2	3	3	2	3	3	3	3	3	3
Klasse IV L.	4	4	4	4	1	1	1	1	1	1
— — E.	6	6	6	6	10	10	10	10	10	10
— — III	8	8	8	8	12	13	14	14	14	14
Klasse II	8	8	9	9	11	11	10	10	10	10
— — I	9	9	10	10	7	7	7	7	7	7
	44	44	46	45	51	52	52	52	52	52

I Skoleaaret 1877—78 blev den ene Discipel i Kl. V paa Latinlinien efter Forældrenes Ønske overflyttet i samme Klases Engelsklinie, og en Discipel, der foreløbig var optaget i Kl. I, opflyttet i Kl. II.

En af de ved Begyndelsen af Skoleaaret 1878—79 optagne Disciple, som midlertidig havde faaet Plads i Kl. II, blev efter at have faaet nogen Privatundervisning i Januar d. A. opflyttet i Kl. III.

Af Eleverne i Skoleaaret 1877—78 vare 7 Sønner af udenbysboende Forældre, nemlig 5 hjemmehørende i Sandsver,

1 — i Jondalen,

1 — i Hitterdal.

I Skoleaaret 1878—79 vare 13 hjemmehørende udenfor Kongsberg, nemlig:

6 i Sandsver,

2 i Jondalen,

1 i Hitterdal,

1 i Tinn,

2 i Eker,

1 i Dybvaag.

Skolepenge. Fripladse.

Skolepengene betales i Skolens

Klasser I—III med 60 Kr. aarlig og i

— IV—VI — 84 „ —

Naar flere Brødre paa samme Tid søge Skolen, tilstaaes Moderation.

Indskrivningspenge erlægges ved Optagelse i

Klasserne I—III med 8 Kr. og i

— IV—VI — 16 „

Skolens Fripladse have i Skoleaaret 1877—78 været tilstaaede:

John Thorkelsen af Kl. VI, Latinlinien,

Christian Hansen - — VI, Engelskl.,

Ludvig Foss - — IV, Engelskl.,

som hver have havt hel Friplads, samt med en halv

Gustav Engelschion af Kl. III.

I Skoleaaret 1878—79 have Disciplene

Karl Langerud af Kl. VI, Engelskl.,

Ludvig Foss - — V, E.,

Gustav Engelschion af Kl. IV, L. og

Ludvig Larsen - — IV, E.

hver havt en hel Friplads; desuden

Sofus Olsen af Kl. V, E. og

Karl Andersen af Kl. II,

hver en halv.

Skolens Ordning.

For Skoleaaret 1877—78 var det samlede Antal af de af Skolens Lærere besørgede ugentlige Undervisningstimer 127, ligesom i det nærmest foregaaende Skoleaar. Disse Timer vare fordelte paa Lærefagene i de forskjellige Klasser paa samme Maade, som meddelt i Indbydelsesskriftet til den offentlige Examen i 1877. Som Fællestimer i de toaarige Klasser besørgedes 69 og til Deling af disse havdes 58 Timer.

I Høsten 1877 vare Udgifterne for Skolens Discipelfrekvents igjen noget gunstigere. For Stortinget 1878 blev derfor atter fremsat Forslag om forøget Lærerhjælp for Skolen ved Oprettelsen af en Klasselærerpost, mod at Timelærerposten i Engelsk og Regning i 16 ugentlige Timer inddroges; der foresloges derhos Bevilgning af de fornødne Midler til Timelærerrhjælp i 8 Timer ugentlig. Klasselærerpostens Oprettelse blev ikke bevilget, hvorimod Stortinget til en noget yderligere Deling af de toaarige Klasser bevilgede den foreslaaede Timelærerrhjælp.

Efter Timelærer Prahm's Død kunde Klasselærerpostens Oprettelse ikke længere undgaaes, og da der til denne ikke havdes Bevilgning, blev Timelærershjælpen for Skoleaaret 1878—79 indskrænket til 2 Timer ugentlig.

I indeværende Skoleaar har Skolens Lærere saaledes i alt besørget 139 ugentlige Undervisningstimer, hvoraf 57 som Fællestimer og 82 til Deling af de toaarige Klasser.

Fordelingen paa de forskjellige Fag og mellem Skolens Lærere sees af følgende Tabeller:

Timefordelingstabel.

	Klasse I og II 9—11 Aar I, I og II, II.			Klasse III og IV 11—13 Aar III, III og IV, IV.			Klasse V og VI 13—15 Aar V, V og VI, VI.			Summa efter Fradrag for Fællestimer.
Religion.....	”	3	”	3	”	2	2	”	2	10
Modersmaal.....	6*	4	”	2	3	1	3	”	3	22
Tydsk.....	5*	”	5	5	”	3	2	1	2	18
Latin.....	”	”	”	”	”	L. 6	”	L. 7**	”	13
Engelsk.....	”	”	”	”	”	E. 6	E. 2	E. 4	E. 2	14
Fransk.....	”	”	”	”	”	”	3	”	2	5
Historie.....	”	3	”	”	3	”	2	”	3	11
Geografi.....	”	3	”	”	3	”	1	”	1	8
Naturkundskab.....	”	”	2	”	2	”	1	2	1	8
Mathematiske Fag.....	”	4	”	2	4	2	3	3	3	21
Tegning.....	”	”	2	”	L. og E. 1	”	”	E. 1	”	4
Skrivning.....	1	3	”	2	”	”	”	”	”	5
	7	20	9	14	16	14	L. 17 E 19	L. 13 E. 11	L. 17 E. 19	139

* I første Halvaar Modersmaal; i andet i 5 af disse Timer Tydsk.

** Kl. VI har i Skoleaaret ikke havt Elever paa Latinlinien.

Desuden Sang 2 Timer ugentlig og
 Gymnastik 3 — — ,
 fordelte med Halvtimer paa hver af Skolens 2 Afdelinger i
 disse Fag.

**Lærefagenes Fordeling mellem Skolens Lærere i
 Skoleaaret 1878—79.**

Rektor:		
Kl. VI:	Modersmaal	3 T. ugentl.
	Historie	3 - —
	Fransk	2 - —
V:	Latin	7 - —
	Historie	2 - —
III og IV:	Historie	3 - —
I og II:	Modersmaal	1 - —
		<hr/> 21 T. ugentl.
Adjunkt Lassen:		
Kl. V og VI:	Tydsk	5 T. ugentl.
	V: Modersmaal	3 - —
	Fransk	3 - —
	IV: Tydsk	3 - —
	Latin	6 - —
III og IV:	Modersmaal	6 - —
I og II:	Historie	3 - —
		<hr/> 29 T. ugentl.,
	hvoraf 2 Extratimer.	
Adjunkt Udby:		
Kl. V og VI:	Geografi	2 T. ugentl.
	Naturkundskab	4 - —
	Mathematisk Fag	9 - —
III og IV:	Naturkundskab	2 - —
	Mathematisk Fag	8 - —
II:	Naturkundskab	2 - —
		<hr/> 27 T. ugentl.

Klasselærer, Cand. theol. Hansen:

Kl. VI: Religion	2 T. ugentl.
IV og V: Religion	2 - —
III: Religion	3 - —
I og II: Religion	3 - —
Modersmaal	9 - —
Geografi	3 - —
Regning	4 - —
	<hr/>
	26 T. ugentl.

Som midlertidig antaget Vikar i 1ste Halvaar Frøken Torkildsen og i 2det Halvaar

Klasselærer, Cand. mag. Bøhmer:

Kl. V og VI: Engelsk	8 T. ugentl.
IV: Engelsk	6 - —
III og IV: Geografi	3 - —
III: Tydsk	5 - —
II: Tydsk	5 - —
	<hr/>
	27 T. ugentl.

Artilleri-Lieutn. Lund:

Kl. II—VI: Tegning

4 T. ugentl.

Tilsynslærer ved Almueskolen Hoff:

Kl. I—III: Skrivning

5 - —

Desuden Organist Klewe: Sang

2 - —

og Cand. theol. Hansen: Gymnastik

3 - —

Opgave over hvad der i Skoleaaret 1878—79 i hvert Fag er gennemgaaet.

Religion.

Klasse I: Vogts lille Bibelhistorie fra Begyndelsen til „Lidt af Kirkens Historie“. Kathekismus de 5 Parter med Luthers Forklaringer samt Bønnerne. En Del Salmer, navnlig Festsalmer efter Wexels Udvalg. Det hellige Lands Geografi i Korthed mundtlig gennemgaaet. Eleverne har nogle Gange være øvede i at slaa op i Bibelen.

Klasse II: som I; desuden Hustavlen med nogle Forbigaaelser.

- III: „Vogts Bibelhistorie for Borgerskoler“ fra Begyndelsen til Samuels 2 Bøger § 58. Pontoppidans Forklaring fra Begyndelsen til „Den anden Part“. Skriftlæsning; Matthæi Evangelium Kap. 1—22. En Del Salmer efter Wexels Udvalg.
- IV: „Vogts Bibelhistorie for Borgerskoler“ fra Begyndelsen til § 58. Pontoppidans Forklaring fra Begyndelsen til Spørgsm. 249. Skriftlæsning; Marc. Evgl. Kap. 7—13.
- V: som IV:
- VI: Pontoppidans Forklaring og „Vogts Bibelhistorie for Borgerskoler“ i sin Helhed repeterede. Skriftlæsning Marc. 6—10. En Del Søndagstexter. Givet en Udsigt over Kirkeaaet og dets Betydning.

Modersmaai.

Klasse I: Eriksen og Paulsens Læsebog 2den Del; af 1ste Afdl. S. 1—76 med en Del Forbigaaelser; desuden samtlige Eventyr, 2de Afdl. S. 164—261 og 3die Afdl.

Stadig Øvelse i at gjengive det Læste. En Del Digte og Eventyr (dels selvvalgte) lærte udenad. Grammatik indtil Jul mundtlig ved Hjælp af Løkkes Exempelsamling til § 27. Efter Jul sammen med II; men af Klasse I. fordres blot det væsentligste tilegnet. Skriftlige Øvelser i Afskrift efter Bog og Diktat.

- II: Læseøvelser som I. undtagen 1ste Afdl. S. 1—76. Grammatik: Løkkes Omrids; Analyse dels efter Læsebogen dels efter Exempelsamlingen. Skriftlige Øvelser: Diktat, Gjenfortælling, Afskrift af udenadlærte Digte og Eventyr.
- III: Grammatik: Løkkes Omrids gennemgaaet til Sætningslæren med dikterede Tilføielser; stadig Analyse. Læsning: det for „1ste Aar“ opførte Pensum; flere Digte udenad.

Skriftlige Arbejder: væsentlig Diktat, i sidste Halvaar dermed afvexlende dels Gjenfortælling dels lettere Opgaver.

- IV: Grammatik: Løkkes Omrids med dikteret Supplement fuldstændig gennemgaaet i Forbindelse med Analyse.

Læsning: som III.

Skriftlige Arbejder: Diktat, Gjenfortællinger, lettere Opgaver.

- V: Grammatik indøvet ved stadig Analyse og Repetition af dikteret Supplement til Omridset. Læsning af det for „3die Aar“ bestemte Stof; i Forbindelse dermed noget om Troper og Figurer samt Verslære. Mythologi efter Siegw. Petersens „Nordmændenes Gudesagn.“ Hver anden Uge Stil af fortællende og beskrivende Indhold.

Klasse VI: Læseøvelser. Gennemgaaelse af udvalgte Stykker af Eriksens og Paulsens Læsebog 3die Del: Naturskildringer, Livsbilleder og enkelte kulturhistoriske Stykker samt de i Læsebogen forekommende Læsestykker af de vigtigste af Fælleslitteraturens og den nyere, fornemmelig norske Literaturs Forfattere med Oplysninger om disse efter Læsebogen. Scener af Holbergs „Barselstuen“ efter Lassens Læsebog. Fremsigelse af udenadlærte Digte. Mythologi efter „Normændenes Gudesagn“ af S. Petersen. Af Svensk er intet læst.

Repetition af Grammatiken efter Løkkes „Omrids“ samt af Retskrivningslæren efter Jünge og Schreiner.

Om Troper og Figurer efter Borgens „Veiledning“. Det jambiske og trokæiske Versemaal efter Løkkes „Mordersmaalets Grammatik til Skolebrug“.

Skriftlige Arbejder: Skildringer og lettere Afhandlinger af historisk og geografisk Indhold, i Regelen 2 om Maaneden.

Tydk.

Klasse I: Lassen, Tydk Læsebog for Begyndere fra Begyndelsen til Adjektiverne S. 23. I „Forøvelser“ Stykke 1—11 incl. samtlige norske Exempler forbigaaede, i de senere Stykker en Del. Ny Lektie altid gennemgaaet

forud examinerisk. Substantivernes og Verbernes Bøining er først nogenlunde lært efter Opskrift paa Vægtavlen, derefter læst og lært, Substantivernes Bøining efter Løkkes større Grammatik, Verbernes efter det i Læsebogens Anhang opstillede Mønster.

- Klasse II: Læst og repeteret af Lasseus tyske Læsebog fra Side 23—65; de norske Stykker kun fragmentarisk. Endel Vers lærte udenad. Af Løkkes Grammatik fra § 62—164 med Forbigaaelse af § 78—84.
- III: Læst og repeteret af Lassens Læsebog fra Side 74—ud Bogen. Flere Vers lærte udenad. Ugentlig en Hjemmestil efter Knudsens Stiløvelser (de første 16 Sider). De tyske Exempler og syntaktiske Regler ere gennemgaaede paa Skolen, førend Stilen er skrevet, og tildels lærte udenad. Af Løkkes tyske Grammatik fra § 51—121.
 - IV: Grammatik: Formlæren; af Syntaxen er gennemgaaet Kasuslæren, væsentlig efter Stiløvelserne; af disse er ogsaa skrevet de fleste sammenhængende Stykker i 1ste Afdel. Hver Uge en Hjemmestil. Af Knudsens Læsebog 42 Sider.
 - V: Grammatik og mundtlig Retroverteren efter Stiløvelserne sammen med VI. Hver Uge en Hjemmestil. Af Paus og Lassens Læsebog omtrent 70 Sider.
 - VI: Grammatik: Formlæren delvis, Syntaxen fuldstændig gennemgaaet og repeteret; efter Stiløvelserne statariske og kursoriske Øvelser dels mundtlig dels skriftlig. Hver Uge en Hjemmestil. Af Løkkes Læsebog omtrent 100 Sider, af hvilke en Del extemporede.

Latin.

- Klasse IV: Schreiners Grammatik: Formlæren. Af Andersen og Gjørs Læsebog udvalgte latinske og norske Exempler af de hertil hørende Afsnit samt Afsnittene om Steds-, Tids- og Maalebestemmelser, Participialkonstruktioner, Gerundium og passiv Verbaladjektiv og enkelte Exempler af Sætningslæren (Acc. c. inf.); af tredje Afdeling de to første Stykker.

Klasse V: Af P. Voss's „Udvalg af latinske Klassikere til Brug for Middelskolen“: Cornelius Nepos: Feltherrerne, Themistocles, Aristides og Alcibiades, „Udvalgte Fabler af Fædrus“ og Cæsars galliske Krig I Kap. 1—30. Af Schreiners Grammatik i Sammenhæng Sætningens Dele og Kasuslæren indtil § 277. Ugentlig en Stil efter Andersen og Gjør's „Latinske Stiløvelser“, Exempler til Indøvelse af hvad der er gennemgaaet af Grammatiken.

Engelsk.

Klasse IV: Læst og repeteret af Løkkes engelske Læsebog for Begyndere fra Side 1—15 og 37—65 og Stykkerne 28, 29, 32, 37, 40, 41, hvilke ere retroverterede. Af Løkkes lille Grammatik er læst Formlære og Syntax. Syntaxen er skriftlig indøvet ved Exempler dikterede af Læreren.

— V: Af Løkkes Læsebog for Mellemlasserne fra Side 93—126; sammen med Kl. VI (men kun fragmentarisk for 5te Klasses Vedkommende) fra Side 1—87 med Forbigaaelse af Stykkerne 7, 10, 13, 14. Af Løkkes større Grammatik fra § 63—180. Af Knudsens og Løkkes Stiløvelser fra § 1—3 samt af og til sammenhængende Stykker. Digte lærte udenad.

— VI: Af Løkkes Læsebog for Mellemlasserne fra Side 191 — ud Bogen. Af Grammatiken fra § 63 — ud Bogen. Af Stiløvelserne med Forbigaaelse af flere Exempler fra § 1—62 (60 Sider) afvejlende med sammenhængende Stykker (ca. 16 Sider). Extemporallæsning dels efter Løkkes større dels hans mindre Læsebog. Enkelte Digte lærte udenad.

Fransk.

Klasse V: Ingerslev's (Sick's) Grammatik: Det væsentligste af Lyd- og Formlære; Gjertsens Læsebog til Side 33 med enkelte Forbigaaelser. Diktat.

— VI: Af Gjertsens „Fransk Læsebog“, Anden Afdeling fra Side 56—79 samt Side 93—98. Af Ingerslev's (Sick's)

Grammatik Repetition af Lydlærens vigtigste Regler samt Formlæren. Enkelte Stile efter Bekkevold's Stiløvelser.

Historie.

- Klasse I: Nissen og Daae's Lærebog: fra Begyndelsen til Italiens Historie med Forbigaaelse af de Stykker, hvis Overskrift er sat i Parenthes. Lexen er først fortalt mundtlig, dernæst er Bogens Ord gennemgaaede og forklarede, før den er opgivet til Hjemmearbejde.
- II: Som I, samt desuden fra Marts af Repetition af Norgeshistorien fra Begyndelsen til 1319.
 - III og IV: Af Nissen og Daae's Lærebog for Middelskolen: Roms Historie samt Middelalderens indtil Korstogene Side 80—199.
 - V: Samme Lærebog: Slutningen af Oldtidens Historie fra Constantin den Store Side 144 samt Middelalderens Historie ud; dog kun repeteret indtil „Den spanske Halvøes Historie“.
 - VI: Samme Lærebog: Den nyere Historie Side 285—460 samt Begivenhederne efter 1815 Side 460—501.

Derefter Repetition af den hele Lærebog samt af Eriksens Nordens Historie.

Geografi.

- Klasse I og II: Hele Geografien med Benyttelse af Siewers's Grundtræk af Jordbeskrivelsen for Begyndere.
- III og IV: Geelmuydens Lærebog for Middelskolen: Fra Italien og ud Bogen med det tilsvarende af den almindelige Oversigt.
 - V: Geelmuydens Lærebog: Fra Italien til „Forenede Stater“
 - VI: Geelmuydens Lærebog: Hele Bogen.

Naturkundskab.

- Klasse II: Ved Skoleaarets Begyndelse og Slutning Plantebeskrivelse. Ved Hjælp af Tegninger og Exemplarer fra Skolens Samlinger Beskrivelse af Hovedformerne i Hvir-

veldyrenes Række samt enkelte Leddyr, Bløddyr og Straaledyr.

Klasse III: Sørensens Lærebog i Dyrerigets Naturhistorie for Middelskolen: Fra Begyndelsen til Krybdyrene.

— IV: Sørensens Planterigets Naturhistorie: 1ste Afsnit om Plantens ydre Bygning. Plantebeskrivelse.

Sørensens Lærebog i Dyrerigets Naturhistorie: Fra Krybdyr og ud Bogen.

— V: Christies mindre Lærebog i Fysik: Fra Begyndelsen til § 76. Af den valgfrie Del i samme Lærebog: Afsnittene om Lyd og Lys. Sørensens Planterigets Naturhistorie: Repeteret 1ste Afsnit. Plantebeskrivelse.

Repeteret Dyr- og Planteriget efter Sørensens Lærebøger. Plantebeskrivelse. Christies mindre Lærebog i Fysik: Repeteret den obligatoriske Del samt lært, hvad der er betegnet som valgfrit Pensum i samme Lærebog.

Høyers Udkast til en Mineralogi for Middelskolen: Læst og repeteret hele Bogen, idet Skolens Samling samtidig er benyttet.

Mathematiske Fag.

Klasse I: Multiplikation og Division med ubenævnte Tal.

De vigtigste Benævnelser af det gamle System lærte og anvendte i Addition og Subtraktion med benævnte Tal.

— II: Repetition af de 4 Regningsarter med hele Tal anvendte paa det gamle System. Decimalbrøk anvendt paa det nye System for Mynt, Maal og Vægt, der er lært. Almindelig Brøk i de 4 Regningssatser; enkelt Reguladetri.

— III: Regning. Repeteret Brøk og Decimalbrøk. Enkelt og sammensat Reguladetri ved Reduktion til Enheden. Kroghs Regnebog er benyttet. Det metriske System indøvet.

Geometriske Konstruktioner angaaende de i Saxilds Geometri indtil § 26 behandlede Gjenstande.

Klasse IV: Regning. Bonnevis Lærebog i Arithmetik og Algebra: Fra Begyndelsen til Rodstørrelser med Forbigaaelse af „Proportioner“ og Ligninger af 1ste Grad med flere Ubekjendte.

Praktisk Regning efter Kroghs Regnebog: Enkelt og sammensat Reguladetri, enkelt Rente, Rabat og Disconto. Det metriske System repeteret.

Geometri: Konstruktion og Udmaaling af Polygoner og Cirkler. Saxilds Lærebog fra Begyndelsen til § 24 med Forbigaaelse af de med Stjerne betegnede Steder.

- V: Regning: Bonnevis Lærebog Fra Læren om Proportioner og ud Bogen. Talrige Opgaver ere regnede. I praktisk Regning er repeteret enkelt og sammensat Reguladetri, Kjederegel, Delingsregning, Rabat og Disconto.

Geometri: Saxilds Lærebog fra § 24 til Enden med Forbigaaelse af de med Stjerne betegnede Steder. Praktiske Øvelser

- VI: Regning: Bonnevis Lærebog; fuldstændig repeteret. Ligeledes repeteret enkelt og sammensat Reguladetri, Kjederegel, Delingsregning samt Rabat og Disconto.

Geometri: Saxilds Lærebog repeteret med Forbigaaelse af inkommensurable Størrelser. Talrige Opgaver.

Tegning.

Klasse II: Stigmografiske Forøvelser samt efter Vægplancher (I—XVI) med Støtte af Rudenet (Hefte I).

- III. Naar undtages, at Rudenet har været bibeholdt af enkelte Elever, hvoriblandt 3, der indkom paa Skolen ved Skoleaarets Begyndelse og tidligere ingen Tegneundervisning havde nydt, er uden Rudenet tegnet efter Vægplancher X—XXI.
- IV: Efter Vægplancher (Ornamenter) No. 1, 2 og 3 i Maalestok ca. $\frac{1}{2}$ af Fortegningens; Mellemmrummene mellem Konturerne er udfyldt med Blyantschattering. Enkelte Elever har uden Rudenet tegnet de vanskeligere af Fortegninger for elementær Frihaandstegning.
- V: Frihaandstegning: Efter Vægplancher (Ornamenter) No. 1 & 2 i Maalestok ca. $\frac{1}{2}$.

Tegning med Passer og Lineal. I Maalestok $\frac{1}{3}$ og $\frac{1}{4}$ er aftegnet forskellige Prismer, Pyramider, Cylindre og Kegler — dels enkeltvis dels i forskellige Opstillinger. Tegningerne udførte enten i Grundris og Oprids eller i Front og Profil.

Klasse VI: Frihaandstegning: Efter Vægplancher (Ornamenter) No. 2 og 3 i Maalestok ca. $\frac{2}{3}$. Mellemrummene mellem Konturerne er udfyldte med Tuschtinte.

Tegning med Passer og Lineal. Forskellige Opstillinger af Blokke ere aftegnede i Maalestok $\frac{1}{3}$ enten i Grundris og Oprids eller Front og Profil. Opstillingen har ogsaa været saaledes, at Hjælpeplan har været benyttet. Den paa en af Fortegningerne aftegnede Bro er af 3 Elever kopieret i $\frac{1}{30}$ Maalestok.

I samtlige Klasser er som Fortegninger benyttet det Apparat for Tegneundervisning i Middelskolen, der er udgivet paa offentlig Foranstaltning. Undervisningen er stadig bleven ledsaget af mundtlige Foredrag af Læreren, der ogsaa først har gennemgaaet Fortegningen og tillige gjerne paa Vægtavlen aftegnet den, inden Eleverne har faaet den til Udførelse.

Skrivning.

Klasse I og II: Indøvet og repeteret de vigtigste Grundtryk, samt Øvelse i at binde Bogstaverne sammen til Ord med Anvendelsen af Taktmethoden. Senere Øvelse i latinsk Skrift, I. efter Lærerens Opskrift og II efter trykte Forskrifter.

Læsning af latinsk og gothisk Haandskrift efter de lettere Stykker af Feragens „Øvelsesbog.“

— III: Fortsat Øvelse i latinsk Skrift efter Lærerens Opskrift, trykte Forskrifter, Afskrift efter Bog og Lærerens Diktat.

Læsning især af gothisk Haandskrift efter de vanskeligere Stykker i Feragens „Øvelsesbog“.

En Gang hver Uge har Disciplenes Stilebøger i Klasserne IV, V og VI været forelagte Skrivelæreren til Bedømmelse af Haandskriften.

Uddrag af Skolens Regnskaber for 1877 og 1878.

		I n d t æ g t :	
		1877.	1878.
1.	Beholdning efter foreg. Regnskab	Kr. " "	Kr. 404.75
2.	Kongsbergs Bykasses Tilskud	" 1,880.00	" 1,880.00
3.	Statskassens Do.	" 10,188.00	" 9,966.00
4.	Skole- og Indtrædelsespenge	" 2,567.00	" 2,951.00
5.	Privatisters Gebyr ved Afgangsexamen	" " "	40.00
6.	Refusioner	" 670.00	" 910.92
7.	Ifølge Decision til foreg. Regnskab	" " "	13.28
		<hr/>	<hr/>
		Kr. 15,305.90	Kr. 16,166.45
<hr/>			
		U d g i f t :	
1.	Lærernes Lønninger	Kr. 8,520.00	Kr. 9,687.50
2.	Sammes Alderstillæg	" 1,391.11	" 850.00
3.	Timeundervisning	" 770.00	" 815.00
4.	Midlertidige Lønstillæg til Lærerne	" 1,905.00	" 1,003.67
5.	I Anledning af Adjunkt Larsens Fraværelse som Censor ved Ex. art.	" 68.80	" " "
6.	Kassererens Procenter.	" 312.75	" 314.97
7.	Pedellens Løn.	" 336.00	" 336.00
8.	Bibliotheket	" 181.59	" 119.66
9.	Undervisningsmidler	" 70.87	" 34.89
10.	Samlingerne af Naturalier og fysikalske Instrumenter.	" 29.72	" 9.64
11.	Lys og Brænde	" 415.93	" 585.22
12.	Forskjellige Udgifter	" 282.16	" 118.73
13.	Refusioner	" 617.22	" 934.42
14.	Beholdning	" 404.75	" 1,356.75
		<hr/>	<hr/>
		Kr. 15,305.90	Kr. 16,166.45

Midelskolens Afgang- og Aarsexamen i Aaret 1879.

Til dette Aars Afgangsexamen fremstille sig Eleverne af Klasse VI paa Engelsklinien, nemlig:

Karl Laugerud, født den 10de Juli 1863 og Søn af J. P. Knudsen Laugerud i Sandsver. Optaget i Skolens Klasse I i August 1875.

Karl Kjørstad, født den 28de Januar 1862 og Søn af Gaardbruger i Sandsver H. J. Kjelsen Kjørstad. Optaget i Skolens Kl. III i August 1874.

Jens Chr. Klem, født den 28de Oktober 1861 og Søn af Sognepræst J. Klem i Dybvaag. Optaget i Skolens Kl. VI i August 1878.

J. Max. Paaske, født den 19de September 1864 og Søn af Bergmester ved Kongsbergs Sølvværk K. A. Paaske. Optaget i Skolens Kl. I i August 1873.

Desuden som Privatister:

- W. Ch. Margrethe Andresen, 17 Aar gammel og Datter af Sølvsværks-Direktør C. F. Andresen.
Elise B. Poulsson, født den 22de November 1862 og Datter af Berglæge E. Poulsson.
Helga M. Ruud, født den 23de December 1860 og Datter af Kjøbmand i Kongsberg N. Ruud.
-

De skriftlige Prøver ved Middelskolens Afgangsexamen afholdes fra den 16de til den 19de Juni i den ved Examensreglementet bestemte Orden.

Samtidig afholdes den skriftlige Del af Skolens Aarsexamen for Klasserne I—V.

Frødrag den 20de Juni have Examinanderne ved Afgangsexamen at udføre sine Examensarbejder i Tegning efter Maal med Passer og Lineal og Lørdag den 21de Juni i Frihaands-tegning og Skrivning.

Examenstabel,

hvorefter den mundtlige Prøve vil blive afholdt.

Tirsdag den 1ste Juli.

	Formiddag.	Eftermiddag.
Kl. VI.	Regning og Geometri, Udby.	
- V. Kl. 11.	Regning og Geometri, Udby.	
- III og IV.	Historie, Rektor.	
- I og II.	Historie, Lassen.	
-

Onsdag den 2den Juli.

Kl. VI.	Modersmaal, Rektor.	Kl. V. Modersmaal, Lassen.
- V. L.K. 11½	Latin, Rektor.	
- V. E.	Engelsk, Bøhmer.	
- III og IV.	Religion, Hansen.	
- II.	Naturkundskab, Udby.	
-

Thorsdag den 3die Juli.

Kl. VI.	Historie, Rektor.	Kl. V. Historie, Rektor.
- III og IV.	Geografi, Bøhmer.	
- I og II.	Religion, Hansen.	
-

Fredag den 4de Juli.

Kl. VI.	Engelsk, Bøhmer.	Kl. VI. Fransk, Rektor.
- III og IV.	Regning og Geometri, Udby.	- V. Fransk, Lassen.
- I og II.	Modersmaal, Hansen.	
-

Lørdag den 5te Juli.

Formiddag.

Eftermiddag.

- Kl. VI. Tydsk, Lassen. Alle Klasser: Gymnastik, Hansen.
- V. Kl. 11. Tydsk, Lassen.
- III og IV. Naturkundskab,
Udby.
- I og II. Regning, Hansen.
-

Mandag den 6te Juli.

- Kl. VI. Religion, Hansen.
- V. Kl. 11. Religion, Hansen.
- IV, L. Latin, Lassen.
- IV, E. Engelsk, Bøhmer.
- III. Modersmaal, Lassen.
-

Tirsdag den 8de Juli.

- Kl. VI. Geografi, Udby.
- V. Kl. 11. Geografi, Udby.
- IV. Modersmaal, Lassen.
- II. Tydsk, Bøhmer.
- I. Kl. 10. Tydsk, Hansen.
-

Onsdag den 9de Jnli.

- Kl. VI. Naturkundskab,
Udby.
- V. Kl. 11. Naturkundskab,
Udby.
- IV. Tydsk, Lassen.
- III. Kl. 11. Tydsk, Bøhmer.
- I og II. Geografi, Hansen.
-

Examen begynder hver Formiddag Kl. 8 og Eftermiddag Kl. 4. Examen afsluttes med Bekjendtgjørelse af dens Udfald Lørdag den 12te Juli Kl. 10 Formiddag i Skolens Gymnastiklokale.

Sommerferier: Fra Mandag den 14de Juli til Fredag den 15de August, da Skolens Disciple igjen fremmøde Kl. 11 Formiddag.

De til Optagelse i Skolen anmeldte Disciple møde til Optagelsesprøve samme Dags Formiddag Kl. 8.

Disciplenes Forældre og Foresatte samt Andre, der maatte interessere sig for Skolens Gjerning, indbydes til at overvære den mundtlige Examen og Bekjendtgjørelsen af dens Udfald.

Kongsberg den 12te Juni 1879.

Joh. Graff.
